

**HELSINGIN DIAKONIAOPISTON LAUSUNTO AMMATILLISEN PERUSKOULUTUKSEN,
AMMATILLISEN AIKUISKOULUTUKSEN SEKÄ VAPAAN SIVISTYSTYÖN LAKIESITYKSIIN**

Lakimuutokset realisoivat tiedossa olleet linjaukset tehokkuus-, laatu ja vaikuttavuustavoitteiden sekä vahvan koulutuksen järjestäjäverkoston osalta. Helsingin Diakoniaopisto kannattaa uudistuksia, mutta kantaa edelleen huolta uudistusten vaikutuksesta koko ikäluokan kouluttamiseen ja nuorten koulutustakuun toteutumiseen. Lisäksi haluamme kiinnittää huomioita seuraaviin seikkoihin:

Lakiesityksessä todetaan, että ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjäverkkoa tiivistetään.

Lakiesitys korostaa kokonaisharkintaa järjestämislupia myönnettäessä. HDO toivoo, että ennen järjestämislupien hakemista kriteerit olisivat mahdollisimman hyvin tiedossa.

Lailla muutettaisiin ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevia säännöksiä.

Uusi järjestäjäverkko muodostetaan perusteellisen arvioinnin perusteella ja tavoitteena on vahvat toimijat. HDO pitää tärkeänä, että lakiuudistuksella ja/tai sen soveltamisella ei luoda tarpeetonta epävarmuutta uuteen toimijaverkoston. Se veisi pohjan pitkäjänteiseltä kehittämiseltä, mitä myös valmistavan ja valmentavien koulutusten lupien määräaikaistaminen aiheuttaa.

Pidämme hyvänä, että lakiesitys toteaa sosiaali- ja terveysalan koulutustarpeet ja sen, että jatkossakin nähdään tarvetta profiloituneille ja strategiansa mukaan erikoistuneille koulutuksen järjestäjille. Monialaisten koulutuksen järjestäjien rinnalla myös tietyille aloille erikoistuneilla koulutuksen järjestäjillä pitäisi olla mahdollisuus toteuttaa koulutuksia perusjärjestämislupansa perusteella kaikissa toteuttamismuodoissa. On hyvä, että jatkossakin luvan voi saada sekä perus- että lisäkoulutuksen järjestämiseen. Ammatillinen aikuiskoulutuslaki ohjaa näyttötutkintoina järjestettävää koulutusta. Toimintaa ohjataan ja valvotaan vahvasti myös tutkintotoimikuntien kautta, mikä tulisi huomioida myös lupien myöntämistä ja peruuttamista koskeissa säädöksissä sekä niiden soveltamisessa.

Lakiesitys rajaisi opiskelijaksivalintaa ammatillisena peruskoulutuksena toteutettavaan koulutukseen

Pidämme uudistusta perusteltuna ja tämä on jo yleinen käytäntö. On kuitenkin hyvä, että tästä voidaan poiketa yksilöllisesti perustelluista syistä.

Lakiesityksen mukaan jatkossa myös oppisopimuksena järjestettävää tutkintoon johtavaa koulutusta säädeltäisiin ammatillisen aikuiskoulutuksen laissa 4§

Näemme, että uudistus on nuorten oppisopimukselle asetettujen tavoitteiden vastainen ja ristiriidassa OKM:n nuorten ammatillisen koulutuksen työvaltaisuutta edistävän toimenpideohjelman kanssa. Uudistus ei edistä joustavien koulutusmallien kehittämistä. Nuorten koulutukseen sisältyy myös yhteisiä opintoja, mitä aikuiskoulutukseen ei sisälly. Pidämme tärkeänä, että jatkossa sekä ammatillisen peruskoulutuksen että ammatillisen lisäkoulutuksen lupaan sisältyy mahdollisuus valita koulutusmuoto.

Lakiesitys rajaa tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen rahoituksen ulkopuolelle

Näemme, että tällä uudistuksella ei välttämättä ole pelkästään negatiivisia vaikutuksia. Se voi myös parhaimmillaan lisätä työelämän kiinnostusta yhteistyöhön, aikuiskoulutuksen erikoisosaamista ja joustavuutta.

Ammatillisen lisäkoulutuksen enimmäis- ja vähimmäismääräsäätelyn poistaminen

Rahoituspäätökseen perustuva määrää säatelevä ehdotus on hyvin peruteltu, kunhan ammatillisen lisäkoulutuksen lupa mahdollistaa tarkoituksenmukaisen koulutusmuodon valinnan ja joustavat siirtymät.

Olli Holmström
säätien johtaja

Soili Jaarinen
apulaisrehtori